

ném poskytnuta jen pro uhlí domácího, to jest maďarského původu a 2., že se žalobkyně nemůže dovolávati tarifní parity, ujednané v československo-maďarské obchodní smlouvě ze dne 31. května 1927 čís. 120 sb. z. a n., poněvadž tato smlouva nemá vnitrostátní závaznost jako zákonná norma. Žádná z těchto námitek neobstojí. Poněvadž jde o dopravu na trati maďarských státních drah, a tedy rozhoduje, zda dovozní na této trati bylo správně vyměřeno podle norem platných pro maďarské státní dráhy, netřeba se obíratí otázkou, zda zmíněná obchodní smlouva měla vnitrostátní závaznost v Československu. Pro maďarské státní dráhy vnitrostátní závaznost měla, neboť byla v Maďarsku zákonným článkem XVII:1927 § 1 s jejími přílohami jakož i se závěrečným protokolem k ní patřícím inartikulována mezi zákony země a nabyta tím podle čl. XXXI smlouvy, ježto ratifikační listiny byly vyměněny dne 24. července 1927, dnem 8. srpna 1927 účinnosti zákona. Ustanovení § 3 zmíněného článku, kterým se maďarská vláda zmocňuje prozatímně před výměnou ratifikačních listin uvéstí smlouvu v život pod podmínkou, že tak současně učiní též vláda Čsl. republiky, týká se jen zmocnění maďarské vlády, by uvedla smlouvu v život dříve, než podle zákona vešla v účinnost. Čl. XXV smlouvy ustanovuje, že všechny podmínky, které odporují ujednané tarifní paritě, budou pokládány za neplatné, a v závěrečném protokolu k tomuto článku se prohlašuje, že bude považována za nepřijatelnou podmínka, že zboží přišlo z tuzemska. Podle toho jest omezení slevy v pol. 81 tr. 17 na uhlí tuzemské (einheimische) pokládati za neplatné a jest tudíž na věc pohlížeti tak, jako by tato položka zněla jen uhlí i lignit, takže sleva platila i pro spornou zásilku.

Čís. 12267.

Ručení dráhy.

Přeplnění vlaku jest příhodou v dopravě jen, nabylo-li takových rozměrů, že ohrožuje samo o sobě bezpečnost dopravy.

Jest příhodou v dopravě, nebyly-li dveře na plošinu otevřeny tak, by zapadly do skoby pro zavěšování dveří a nemohly se samočinně uzavřítí.

Žádati průvodčího o určení místa k sedění, jest jen právem cestujícího, nikoliv však jeho povinností, a není v opomenutí tom ani přestoupení předpisu ani porušení průměrné opatrnosti.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1933, Rv I 1722/31.)

Žalobkyně nastoupila s bařochem na zádech do vlaku. Ježto vlak byl přeplněn, byla žalobkyně nucena státí u dveří, nemajíc jiného místa. Při tlačení nastalé vystupováním cestujících ve stanici Sch. musela se žalobkyně zachytнути dveří, by neupadla, při čemž přišla prsty pravé ruky mezi veřeje a dveře, které zapadly a přiskříply jí prsty pravé ruky.

Žalobní nárok na náhradu škody proti dráze uznal procesní soud první stolice z polovice důvodem po právu. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalované dráhy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Z pouhého zjištění, že vůz, v němž žalobkyně jela, byl přeplněn, nelze souditi, že jde o příhodu v dopravě. Neboť není každé překročení vymezeného počtu cestujících pokládati za odchylku od pravidelného chodu dopravy, poněvadž přeplnění je častým zjevem dopravy a nelze je odstraniti, aniž by vážně neohrožovalo pravidelnost dopravy. Nepravidelností se stává přeplnění vlaku teprve, nabylo-li takových rozměrů, že ohrožuje samo o sobě bezpečnost dopravy, čímž se teprve stává příhodou v dopravě, poněvadž může samo o sobě již přivoditi zranění neb usmrcení člověka (§ 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.). Takového rozměru přeplnění vlaku nebo vozu v souzeném případě nedosáhlo, neboť je zjištěno, že ve vlaku bylo celkem 400 cestujících III. třídy, ač bylo míst jen pro 346 cestujících, že v S. 120 osob vystoupilo, takže ze S. zbylo jen 280 cestujících a v Sch. vystoupilo ještě dalších 40 osob. Že v těchto dvou stanicích byl nával přistupujících cestujících a že obsazení vozu ohrožovalo samo o sobě bezpečnost osob v něm dopravovaných, není zjištěno. Nelze proto přeplnění tohoto druhu pokládati za příhodu v dopravě.

Příhodou v dopravě (§ 1 zákona o ručení železnic) je však, že dvěře na plošinu vedoucí nebyly otevřeny tak, by zapadly do skoby pro zavěšování dveří a nemohly se samočinně uzavřítí. Nezajištění dveří bylo o sobě způsobilé zraniti člověka a je úchylnou od pravidelného chodu dopravy, poněvadž skoba je určena k zajištění otevřených dveří a mají proto dvěře pravidelně býti otevírány tak, by do skoby skutečně zapadly. Ručí proto dráha za poškození žalobkyně utrpěné zavřením dveří, pokud neprokáže některý z vyvíňovacích důvodů § 2 zákona o ručení železnic. To se jí však nepodařilo, poněvadž nedokázala, že neotevřel dvěře, nezaklíniv je, některý ze železničních zaměstnanců, a netřeba se proto zabývatí otázkou, zda stanice Sch. jest technicky bezvadně provedena a zda jest povinností dráhy čeliti nebezpečnému samočinnému zavírání dveří.

Dráha však ani nedokázala, že si úraz zavinila výlučně sama žalobkyně. Neboť, je-li zjištěno, že žalobkyně byla nucena státí u dveří, nemajíc jiného místa a že při tlačení nastalé vystupováním cestujících ve stanici Sch. musila se skoro otočiti a zachytnouti dveří, by neupadla, při čemž právě přišla prsty pravé ruky mezi veřeje a dvěře, které zapadly, nelze jí vytýkati, že si svou neopatrností zavinila úraz výlučně sama. Nelze však spatřovati její výlučné zavinění na úraze ani v tom, že vstoupila s velkým bařochem na zádech do vozu, v němž našla jen místo u dveří, a že nežádala podle článku 16 § 1 a 2 přepravního řádu uvedeného v platnost vládním nařízením ze dne 17. čer-

vence 1928, čís. 144 sb. z. a n., průvodčího o určení místa k sedění, anebo že se jízdy nevzdala, neboť to je jen jejím právem, nikoliv povinností a není v opominutí tom ani přestoupení předpisu ani porušení průměrné opatrnosti (§ 1297 obč. zák.). Poněvadž se však žalobkyně vůbec nedovolala, nelze přezkoumávati, zda úraz vůbec nezavinila, a bylo proto rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 12268.

Je-li dražební řízení již skončeno a opravný prostředek tohoto řízení se týkající nebyl podán, nýbrž jde již jen o rozvrh nejvyššího podání a jen toho se také rekurs týkal, nebyl rekursní soud oprávněn, aby se zabýval otázkou proveditelnosti a přípustnosti dražby.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1933, R I 1126/32.)

Ve nucené dražbě byly vydraženy pozemky, jichž dlužníci nabyli přídělem. Proti rozvrhovému usnesení podal rekurs vymáhající věřitel Josef K. K tomuto rekursu zrušil rekursní soud celé exekuční řízení z důvodu, že povinní nejsou jako vlastníci prodávaných, pokud se týče prodaných pozemků knihovně zapsáni a že proto není exekuce podle stavu veřejné knihy proveditelná.

Nejvyšší soud k dovolacím rekursům vydražitelů zrušil napadené usnesení a vrátil věc soudu druhé stolice, by o rekursu Josefa K-a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Netřeba řešiti otázku, zdali exekuce dražbou na pozemky povinných, kteří nejsou ve veřejné knize za vlastníky zapsáni, je, pokud se týče byla proveditelná, po případě přípustná, při čemž se však poukazuje na §§ 325, 328, 331 ex. ř. (sb. n. s. 6521), nýbrž stačí v projednávaném případě uvést, že exekuce dražbou pozemků dlužníků byla za souhlasu Státního pozemkového úřadu právoplatně povolena a také již provedena, najmě, že se svolením Státního pozemkového úřadu udělený příklep nabyl právní moci. Jde již jen o rozvrh nejvyššího podání a jen toho se také rekurs podaný Josefem K-em týkal. V tomto údobí, kdy podle toho, co bylo uvedeno, je dražební řízení již skončeno a opravný prostředek tohoto řízení se týkající podán nebyl, nebylo na rekursním soudě, aby se zabýval otázkou proveditelnosti, po případě přípustnosti dražby a napadené usnesení není proto po právu.

Čís. 12269.

Nelze-li mezi spoluvlastníky domu docílit souhlasu jen o výši úplaty za byt užívaný spoluvlastníkem, není třeba zřizovati správce společné nemovitosti, nýbrž může býti úplata určena soudem v nesporném řízení.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1933, Rv I 1905/31.)